

Sygn. akt I Ns 95/22

POSTANOWIENIE

Dnia 10 czerwca 2022 roku

Sąd Okręgowy w Rybniku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Agnieszka Westwał

Protokolant: Anna Mrozek

po rozpoznaniu w dniu 07 czerwca 2022 roku w Rybniku

na rozprawie

sprawy z wniosku J. K.

z udziałem Burmistrza R.

w przedmiocie odwołania od decyzji ustnej Burmistrza R. z dnia 09 maja 2022 roku SO.5310. (...)2022 rozwiązującej w dniu 09 maja 2022 roku o godzinie 11.00 zgromadzenie publiczne w R. przy ulicy (...), działka o nr ewidencyjnym (...), zorganizowanego przez J. K.

postanawia:

1. oddalić odwołanie,
2. ustalić, że każda strona ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

Sygn. akt: I Ns 95/22

UZASADNIENIE

W dniu 13 maja 2022 roku wnioskodawca J. K. wniósł do tutejszego Sądu odwołanie od decyzji Burmistrza R. z dnia 09 maja 2022 roku rozwiązującej zgromadzenie publiczne w R. przy ulicy (...), działka o nr ewidencyjnym (...), której był organizatorem, domagając się jej uchylecia. W pierwszym rzędzie wnioskodawca zarzucił, że wydana decyzja jest nieważna z uwagi na naruszenie art. 17, art. 20 ustawy Prawo o zgromadzeniach w związku z art. 39 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym poprzez udział w zgromadzeniu przedstawiciela Gminy – młodszego inspektora Straży Miejskiej w R. G. K. (1), podczas gdy nie dysponował on upoważnieniem do wydawania decyzji w imieniu Burmistrza zgodnie z wymogami art. 39 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym. Po wtóre wnioskodawca zarzucił sprzeczność istotnych ustaleń z zebraniem w sprawie materiałem dowodowym polegających na przyjęciu, iż zgromadzenie narusza przepisy karne oraz zagraża mieniu znacznych rozmiarach, podczas gdy twierdzenia te były dowolne, a nadto każde zgromadzenie zorganizowane na drogach publicznych w tym pochody, przemarsze, kondukty żałobne ograniczają komunikację i w jakiś sposób ją destabilizują.

W odpowiedzi na odwołanie uczestnik postępowania Burmistrz R. wniósł o oddalenie odwołania i utrzymanie decyzji w mocy. W uzasadnieniu zaprzeczył aby decyzja o rozwiązaniu zgromadzenia została wydana przez osobę nieuprawnioną. Podniósł, że ustawa prawo o zgromadzeniach w żaden sposób nie ogranicza organu gminy do wyznaczenia przedstawiciela spośród osób, które posiadają upoważnienie do wydania decyzji administracyjnej na podstawie innych ustaw. Wręcz odwrotnie tylko prawidłowo ustanowiony przedstawiciel organu gminy zgodnie z w/w ustawą o zgromadzeniach może wydać decyzję ustną o rozwiązaniu zgromadzenia. Takie upoważnienie posiadał

natomiast G. K. (1), który wydał decyzje o rozwiązaniu zgromadzenia w związku z naruszeniem przez uczestników zgromadzenia tj. naruszenia art. 90 kodeksu wykroczeń.

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy nie była zasadne.

Wolność zgromadzeń pełni doniosłą rolę w demokratycznym państwie prawnym, a także jest warunkiem istnienia społeczeństwa demokratycznego. Wolność zgromadzeń służy prezentowaniu opinii, ocen, poglądów i żądań. Zgromadzenia są zatem instrumentem demokracji bezpośredniej. Dostrzegając znaczenie wolności zgromadzeń Rzeczpospolita Polska chroni ją przepisami art. 57 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej o treści „Każdemu zapewnia się wolność organizowania pokojowych zgromadzeń i uczestniczenia w nich. Ograniczenie tej wolności może określać ustawa”. Z uwagi na powyższe wszelkie ograniczenia wolności zgromadzeń winny być traktowane jako wyjątek. Szczegółowe zasady i warunki odbywania zgromadzeń publicznych określa ustawa z dnia 24 lipca 2015 roku prawo o zgromadzeniach (tekst jednolity Dz. U. 2019 poz.631) zwana dalej ustawą o zgromadzeniach. Zgodnie z art. 20 w/w ustawy zgromadzenie może być rozwiązane przez przedstawiciela organu gminy, jeżeli jego przebieg zagraża życiu lub zdrowiu ludzi albo mieniu w znacznych rozmiarach lub narusza przepisy niniejszej ustawy albo przepisy karne, a przewodniczący zgromadzenia, uprzedzony przez przedstawiciela organu gminy o konieczności rozwiązania zgromadzenia, nie rozwiązuje go. Funkcjonariusz Policji może zwrócić się do przedstawiciela organu gminy o rozwiązanie zgromadzenia w przypadku wystąpienia okoliczności, o których mowa powyżej. Rozwiązanie zgromadzenia na w/w podstawie następuje przez wydanie decyzji ustnej podlegającej natychmiastowemu wykonaniu, poprzedzonej dwukrotnym ostrzeżeniem uczestników zgromadzenia o możliwości jego rozwiązania, a następnie ogłoszonej przewodniczącemu zgromadzenia lub ogłoszonej publicznie uczestnikom zgromadzenia w przypadku niemożności skontaktowania się z przewodniczącym zgromadzenia. Decyzję tę doręcza się organizatorowi zgromadzenia na piśmie w terminie 72 godzin od jej podjęcia. Z kolei zgodnie z art. 17 w/w ustawy organ gminy może wyznaczyć swojego przedstawiciela do udziału w zgromadzeniu. Wyznaczenie przedstawiciela jest obowiązkowe w przypadku, gdy istnieje niebezpieczeństwo naruszenia porządku publicznego w trakcie trwania zgromadzenia. Organ gminy informuje organizatora zgromadzenia o wyznaczeniu swojego przedstawiciela do udziału w zgromadzeniu. W art. 19 ust. 1 i ust. 6 w/w ustawy zostały określone z kolei obowiązki przewodniczącego i organizatora zgromadzenia. Zgodnie z w/w przepisem organizator zgromadzenia oraz przewodniczący zgromadzenia są obowiązani do zapewnienia przebiegu zgromadzenia zgodnie z przepisami prawa oraz do przeprowadzenia zgromadzenia w taki sposób, aby zapobiec powstaniu szkód z winy uczestników zgromadzenia. W tym celu organizator zgromadzenia oraz przewodniczący zgromadzenia podejmują przewidziane w ustawie środki. Przewodniczący zgromadzenia rozwiązuje zgromadzenie, jeżeli uczestnicy zgromadzenia nie podporządkują się jego poleceniom lub gdy przebieg zgromadzenia narusza przepisy niniejszej ustawy albo przepisy karne.

Mając na uwadze powyższe, Sąd nie miał wątpliwości, że G. K. (2) był w sposób prawidłowy upoważniony przez organ gminy do podjęcia decyzji o rozwiązaniu zgromadzenia. Przedstawicielem organu gminy może być bowiem każda osoba, która zostanie do tego wyznaczona przez organ gminy. Zgodnie z przepisami ustrojowymi uprawnionym do wydawania decyzji administracyjnych jest wójt (burmistrz, prezydent miasta), który może też upoważnić swoich zastępców lub innych pracowników urzędu gminy do wydawania decyzji w jego imieniu – art. 39 ustawy o samorządzie gminnym. Zarządzeniem z dnia 09 maja 2022 roku o nr S.0050. (...)2022 Burmistrz R. wyznaczył G. K. (1) funkcjonariusza Straży Miejskiej w R. na przedstawiciela Burmistrza R. do udziału w zgromadzeniu publicznym w dniu 09 maja 2022 roku w R. ul. (...), działka o nr ewidencyjnym (...). Burmistrz R. nie ograniczył się jedynie do poinformowania organizatora zgromadzenia o samym fakcie wyznaczenia swojego przedstawiciela w drodze rozmowy telefonicznej pracownika urzędu gminy z organizatorem ale również, wbrew stanowisku wnioskodawcy treść zarządzenia została przesłana organizatorowi meilem i sms-em, czego dowodzą adnotacje na zarządzeniu Burmistrza R. z dnia 09 maja 2022 roku na k. 30. A zatem podniesiony przez wnioskodawcę zarzut w zakresie nieważności wydanej decyzji z uwagi na wydanie jej przez osobę nieuprawnioną nie był zasadny.

Drugi z zarzutów, zdaniem Sądu, również nie był zasadny. Z decyzji z dnia 09 maja 2022 roku rozwiązującej zgromadzenie publiczne w R. przy ulicy (...), działka o nr ewidencyjnym (...) wynikało, że zgromadzenie zostało rozwiązane „w związku z tym, że uczestnicy naruszyli warunki dotyczące zgromadzenia publicznego poprzez naruszenie Kodeksu wykroczeń” - art. 90 k.w. Stosownie do art. 90 kodeksu wykroczeń kto tamuje lub utrudnia ruch na drodze publicznej, w strefie zamieszkania lub strefie ruchu, podlega karze grzywny do 500 złotych lub karze nagany. Z przeprowadzonego postępowania dowodowego, wynikało, w tym zwłaszcza z utrwalonego na taśmie przebiegu zgromadzenia, że uczestnicy zgromadzenia stawiając przeszkodę na drodze, w jej poprzek, spowodowali utrudnienia w ruchu na drodze publicznej. Przeszkoda przy tym została w taki sposób ustawiona, że nie tylko zajmowała ponad połowę tej drogi ale i również została ustawiona prostopadle do znajdującego się po przeciwnej stronie drogi znaku drogowego. W konsekwencji kierowcy przejeżdżających tamtędy samochodów ciężarowych celem ominięcia postawionej przeszkody przez uczestników zgromadzenia zmuszeni byli do wjeżdżania tymi samochodami (niektóre były załadowane) przez wysoki około 10- cm -15-cm krawężnik na pas zieleni. Kierowcy musieli również uważać na postawiony z tej strony znak drogowy. Zauważyć zatem należy, że postawienie na drodze przeszkody nie tylko utrudniło i to znacznie ruch ale i również zdaniem Sądu zagrażało mieniu w wielkich rozmiarach. Istniała bowiem realna groźba, że zniszczeniu ulegną przejeżdżające w tym czasie tamtędy samochody ciężarowe. Zdaniem Sądu przewodniczący zgromadzenia powinien był sam zainterweniować i przesunąć przeszkodę w taki sposób, aby przejazd obok niej był bezpieczny i nie wymuszał na kierowcach samochodów ciężarowych wjeżdżania na wysoki krawężnik, zgodnie z art. 19 ustawy o zgromadzeniach. Przewodniczący ma bowiem obowiązek przeprowadzenia zgromadzenia w taki sposób, aby zapobiec powstaniu szkód z winy uczestników postępowania. Nie mniej jednak podstawą rozwiązania decyzji było naruszenie przez uczestników zgromadzenia art. 90 k.w. Zdaniem Sądu, wbrew stanowisku wnioskodawcy przez „przepisy karne” rozumieć należy (wobec braku jakiegokolwiek zawężenia w przepisie) wszelkie czyny zagrożone karą, opisane w Kodeksie karnym, Kodeksie karnym skarbowym, Kodeksie wykroczeń, ustawach szczególnych zawierających przepisy karne – mające postać przestępstw, przestępstw skarbowych, wykroczeń. Pogląd ten miał swoich zwolenników w piśmiennictwie już na gruncie ustawy z dnia 05 lipca 1990 roku prawo o zgromadzeniach. Przesłanka naruszenia przepisów karnych przez przebieg zgromadzenia zachodzi wówczas przy tym, gdy występują zbiorowe zachowania, których rodzaj i charakter wskazywać będą na prawdopodobieństwo ich powtarzania się w dalszym toku zgromadzenia. Taka sytuacja miała miejsce w trakcie trwania zgromadzenia z dnia 09 maja 2022 roku. Przy czym uczestnik wykazał zeznaniami świadka Ł. B., że w toku trwania zgromadzenia proszono przewodniczącego zgromadzenia o przesunięcie przeszkody w taki sposób aby nie utrudniała ona ruchu. Mimo prośby, a następnie mimo dwukrotnego ostrzeżenia o możliwości rozwiązania zgromadzenia w związku z utrudnieniem ruchu przewodniczący nie podjął żadnych czynności. W związku z czym podjęcie decyzji o rozwiązaniu zgromadzenia przez przedstawiciela organu gminy było zdaniem Sądu zasadne. W tym miejscu zauważyć również należało, że nie było możliwości wjazdu na teren kopalni inaczej, niż drogą na której została ustawiona przez uczestników zgromadzenia przeszkoda. Wprawdzie, dojazd do kopalni możliwy był również inną drogą ale jak zeznał w/w świadek w czasie trwania zgromadzenia droga ta została zamknięta przez właściciela nieruchomości.

Mając na uwadze powyższe, Sąd na podstawie powołanych przepisów orzekł jak w pkt 1 postanowienia.

O kosztach procesu orzeczono w pkt 2 postanowienia na podstawie art. 520 § 1 k.p.c.

R. dnia 10 czerwca 2022 roku